

Dosarul nr. 2ra-1872/18

Prima instanță: Judecătoria Chișinău, sediul Centru (jud. S. Tizu)

Instanța de apel: Curtea de Apel Chișinău (jud. A. Panov, M. Anton, V. Cotorobai)

DECIZIE

12 decembrie 2018

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit
al Curții Supreme de Justiție

în componența:

Președintele ședinței, judecătorul
judecătorii

Oleg Sternioală
Ala Cobăneanu
Galina Stratulat
Iurie Bejenaru
Mariana Pitic

examinând recursul declarat de către Întreprinderea de Stat „Servicii Pază” a Ministerului Afacerilor Interne,

în cauza civilă la cererea de chemare în judecată depusă de către Gheorghii Marcov împotriva Întreprinderii de Stat „Servicii Pază” a Ministerului Afacerilor Interne cu privire la încasarea salariului neachitat și a penalității de întârziere și repararea prejudiciului moral,

împotriva deciziei din 22 martie 2018 a Curții de Apel Chișinău, prin care a fost admis apelul declarat de către Gheorghii Marcov, a fost casată hotărârea din 06 octombrie 2017 a Judecătoriei Chișinău, sediul Centru și a fost emisă o nouă hotărâre,

constată:

La data de 12 mai 2016 Gheorghii Marcov a depus în Judecătoria Leova cerere de chemare în judecată împotriva ÎS „Servicii Pază” a Ministerului Afacerilor Interne cu privire la încasarea salariului neachitat și a penalității de întârziere și repararea prejudiciului moral.

În motivarea acțiunii reclamantul a indicat că, între părâtă, în calitate de angajator și el, în calitate de salariat, a fost încheiat un contract individual de muncă.

A menționat că, conform pct. 9 lit. i) din contractul individual de muncă, salariatul are dreptul la achitarea la timp și integrală a salariului în corespundere cu calificarea sa, cu complexitatea, cantitatea și calitatea lucrului efectuat.

A susținut că, conform Hotărârii Guvernului RM nr. 165 din 09 februarie 2010 cu privire la cuantumul minim garantat al salariului în sectorul real, art. 131 din

Codul muncii și pct. 9 lit. i) din contractul individual de muncă, pârâta urma să-i achite un salariu în mărime de 1650 de lei lunar.

A solicitat încasarea de la pârâtă a sumei de 6418 lei, cu titlu de diferență neachitată la salariu, a sumei de 36903,50 de lei pentru achitarea cu întârziere a salariului, a sumei de 5350,75 de lei pentru achitarea cu întârziere a indemnizației de concediu și repararea prejudiciului moral.

Prin încheierea din 08 iulie 2016 a Judecătoriei Leova, menținută prin decizia din 09 noiembrie 2016 a Curții de Apel Cahul, cauza a fost strămutată spre judecare la Judecătoria Centru, mun. Chișinău.

Ulterior, Gheorghii Marcov a depus cerere de concretizare a cerințelor, în care a indicat că, în perioada 01 mai 2014 – 01 iunie 2015 nu i-a fost calculat corect salariul. Or, conform pct. 1 din Hotărârea Guvernului RM nr. 165 din 09 martie 2010 cu privire la cuantumul minim garantat al salariului în sector real, modificat prin Hotărârea Guvernului RM nr. 299 din 23 aprilie 2014, începând cu 01 mai 2014, cuantumul minim garantat al salariului în sectorul real (la întreprinderi, organizații, instituții cu autonomie financiară, indiferent de tipul de proprietate și forma de organizare juridică, în continuare – unități), cu excepția ramurii agriculturii și silviculturii, se stabilește în mărime de 9,77 lei pe oră, sau 1650 lei pe lună, calculat pentru un program complet de lucru în medie de 169 de ore pe lună.

A solicitat încasarea sumei drepturilor salariale reținute din vina angajatorului în mărime de 13 883,83 de lei, a penalității de 0,1% din suma neachitată în mărime de 12689,60 de lei, a sumei de 10000 de lei, cu titlu de prejudiciu moral și a cheltuielilor de asistență juridică în sumă de 1500 de lei.

Prin hotărârea din 06 octombrie 2017 a Judecătorei Chișinău, sediul Centru, acțiunea depusă de către Gheorghii Marcov a fost respinsă ca fiind nefondată.

Prin decizia din 22 martie 2018 a Curții de Apel Chișinău a fost admis apelul declarat de către Gheorghii Marcov, a fost casată hotărârea primei instanțe și a fost emisă o nouă hotărâre, prin care au fost încasate din contul ÎS „Servicii Pază” a MAI în beneficiul lui Gheorghii Marcov suma de 13883,83 de lei, ce constituie diferența neachitată a salariului, penalitatea în sumă de 12689,60 de lei, suma de 5000 de lei, cu titlu de prejudiciul moral și cheltuielile de asistență juridică în sumă de 1500 de lei, iar în total suma de 34073,43 de lei. În rest acțiunea a fost respinsă ca neîntemeiată.

La data de 09 iulie 2018 ÎS „Servicii Pază” a Ministerului Afacerilor Interne a declarat recurs împotriva deciziei instanței de apel, solicitând admiterea acestuia, casarea deciziei instanței de apel și menținerea hotărârii primei instanțe.

În motivarea recursului a indicat că, nu este de acord cu decizia instanței de apel, deoarece instanța de apel a interpretat în mod eronat legea.

A menționat că, la examinarea apelului, instanța de apel a luat în considerare prevederile Hotărârii Guvernului RM nr. 299 din 23 aprilie 2014, pe care intimatul și-a întemeiat cerințele, făcând referire la cuantumul minim garantat al salariului și nicidecum la cuantumul salariului tarifar, fapt ce denotă că, instanța de apel eronat a interpretat prevederile Hotărârii Guvernului RM enunțată, deoarece intimatului i-au fost stabilite coeficientul de multiplicare și sporuri, acesta primind salariul ce

depășește salariul minim garantat.

A susținut că, instanța de apel nu a luat în considerație nici prevederile art. 20 din Legea salarizării nr. 847-XV din 14 februarie 2002, conform cărora formele și condițiile de salarizare, precum și mărimea salariilor în unitățile cu autonomie financiară se stabilesc prin negocieri colective sau, după caz, individuale între angajatori (persoane juridice sau fizice) și salariați sau reprezentanți ai acestora, în funcție de posibilitățile financiare ale angajatorilor, și se fixează în contractele colective de muncă, iar în cazul în care aceste contracte lipsesc – în contractele individuale de muncă.

A afirmat că, în cadrul aplicării sistemelor netarifare de salarizare, stabilirea cuantumului salariului pentru fiecare salariat se efectuează de către angajator. Astfel, drept limită minimă și garanție a statului servește cuantumul minim garantat al salariului în sectorul real, fapt care i-a fost asigurat și achitat intimatului, circumstanță care nu a fost luată în considerare de către instanța de apel.

A relevat că, instanța de apel a aplicat eronat prevederile art. 330 alin. (2) din Codul muncii, deoarece la achitarea drepturilor salariale față de intimat, recurenta a respectat în totalitate normele Codului muncii, circumstanță stabilită de către prima instanță.

A mai relevat că, instanța de apel a interpretat eronat și prevederile Codului muncii cu privire la repararea prejudiciului moral, or, art. 329 alin. (1) din Codul muncii prevede expres cazurile când salariatului i se repară prejudiciul moral, iar munca prestată de intimat și obligațiile încredințate nu lezau demnitatea și onoarea acestuia, nu constituiau careva acțiuni nedemne și înjositoare.

Prin referința depusă la data de 19 octombrie 2018 Gheorghii Marcov a solicitat declararea recursului ca inadmisibil și menținerea deciziei instanței de apel.

În conformitate cu art. 440 alin. (2) Codul de procedură civilă, completul din 3 judecători prin încheierea din 14 noiembrie 2018 a considerat recursul admisibil și a dispus examinarea fondului de un complet din 5 judecători.

În conformitate cu art. 444 Codul de procedură civilă, recursul se examinează fără înștiințarea participanților la proces.

Studiind materialele dosarului, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție consideră recursul întemeiat și care urmează a fi admis, cu casarea deciziei instanței de apel și menținerea hotărârii primei instanțe din următoarele considerente.

În conformitate cu art. 445 alin. (1) lit. f) Cod de procedură civilă, instanța, după ce judecă recursul, este în drept să admită recursul, să caseze decizia instanței de apel și să mențină hotărârea primei instanțe.

Pe parcursul judecării cauzei s-a constatat că, prin ordinul șefului Secției pază de stat Leova a DGPS nr. 31 ef din 08 aprilie 2010 Gheorghii Marcov a fost numit în funcția de inspector de pază al pazei paramilitară al Secției pază de stat Leova a DGPS, fiindu-i stabilită categoria de salarizare 6 și sporul la salariul de funcție pentru condiții deosebite de activitate în mărime de 30%, conform ordinului Ministerului Afacerilor nr. 48 din 04 februarie 2009, de la 06 aprilie 2010.

Înaintând prezenta cerere de chemare în judecată, care pe parcursul examinării cauzei a fost concretizată, Gheorghii Marcov a solicitat încasarea din contul ÎS „Servicii Pază” a Ministerului Afacerilor Interne în beneficiul său a sumei drepturilor salariale reținute din vina angajatorului în mărime de 13883,83 de lei, a penalității de 0,1% din suma neachitată în mărime de 12689,60 de lei, a sumei de 10000 de lei, cu titlu de prejudiciu moral și a cheltuielilor de asistență juridică în sumă de 1500 de lei.

Prima instanță, fiind investită cu judecarea prezentei cauze, a ajuns la concluzia netemeinicii acțiunii.

Ulterior, instanța de apel, fiind investită cu judecarea apelului declarat de către Gheorghii Marcov, a ajuns la concluzia temeiniciei acestuia, casând hotărârea primei instanțe și pronunțând o nouă hotărâre, prin care a admis parțial acțiunea și a încasat din contul ÎS „Servicii Pază” a Ministerului Afacerilor Interne în beneficiul lui Gheorghii Marcov suma de 13883,83 de lei, ce constituie diferența neachitată a salariului, penalitatea în sumă de 12689,60 de lei, suma de 5000 de lei, cu titlu de prejudiciu moral și cheltuielile de asistență juridică în sumă de 1500 de lei, iar în total suma de 34073,43 de lei, în rest respingând acțiunea ca neîntemeiată.

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții de Supreme de Justiție, analizând materialele anexate la dosar, în coraport cu legislația în vigoare ce guvernează raportul juridic litigios, a ajuns la concluzia că, soluția dată de către instanța de apel este greșită.

Conform art. 45 din Codul muncii, contractul individual de muncă este înțelegerea dintre salariat și angajator, prin care salariatul se obligă să presteze o muncă într-o anumită specialitate, calificare sau funcție, să respecte regulamentul intern al unității, iar angajatorul se obligă să-i asigure condițiile de muncă prevăzute de prezentul cod, de alte acte normative ce conțin norme ale dreptului muncii, de contractul colectiv de muncă, precum și să achite la timp și integral salariul.

Conform art. 68 din Codul muncii, contractul individual de muncă nu poate fi modificat decât printr-un acord suplimentar semnat de părți, care se anexează la contract și este parte integrantă a acestuia. Modificare a contractului individual de muncă se consideră orice schimbare ce se referă la: durata contractului; locul de muncă; specificul muncii (condiții grele, vătămătoare și/sau periculoase, introducerea clauzelor specifice conform art.51 etc.); cuantumul retribuirii muncii; regimul de muncă și de odihnă; specialitatea, profesia, calificarea, funcția; caracterul înlesnirilor și modul lor de acordare dacă acestea sunt prevăzute în contract. Cu titlu de excepție, modificarea unilaterală de către angajator a altor clauze ale contractului individual de muncă decât cele specificate la alin. (2) este posibilă numai în cazurile și în condițiile prevăzute de prezentul cod.

Din materialele dosarului rezultă că, la data de 16 aprilie 2010, între șeful Secției pază de stat Leova a DGPS și Gheorghii Marcov a fost încheiat contractul individual de muncă nr. 16, prin care ultimul a fost angajat în funcția de inspector de pază al pazei paramilitară al Secției pază de stat Leova a DGPS, cu salariul de funcție de 680 de lei.

De asemenea, din materialele dosarului rezultă că, ulterior, între filiala Leova a ÎS „Servicii Pază” și Gheorghii Marcov a fost încheiat Acordul adițional nr. 1610/1 la contractul individual de muncă, prin care s-a stabilit achitarea unui salariu tarifar și coeficientul de multiplicare, spor pentru vechime în muncă în procente conform Regulamentului întreprinderii.

La data de 22 noiembrie 2011 ÎS „Serviciu Pază” a Ministerului Afacerilor Interne a emis ordinul nr. 277 „Cu privire la salarizarea angajaților ÎS „Servicii Pază”, prin care s-a stabilit salariul tarifar pentru gardienii publici (pază fizică) în mărime de 1540 de lei (f. d. 124, vol. I).

La caz, se reține că, intimatul Gheorghii Marcov a solicitat achitarea de către recurenta ÎS „Servicii Pază” a Ministerului Afacerilor Interne a salariului neachitat reieșind din Hotărârea Guvernului RM nr. 165 din 09 martie 2010 cu privire la cuantumul minim garantat al salariului în sector real, modificată prin Hotărârea Guvernului RM nr. 299 din 23 aprilie 2014, însă Hotărârea Guvernului RM enunțată face referire la cuantumul minim garantat salariului și nicidecum la cuantumul salariului tarifar, fapt ce denotă că, intimatul a interpretat eronat prevederile hotărârii în cauză.

Mai mult ca atât, actele cauzei denotă faptul că, intimatul Gheorghii Marcov a primit un salariu, ce depășește salariul minim garantat, cu excepția lunilor în care a activat mai puține zile.

Astfel, ÎS „Serviciu Pază” a Ministerului Afacerilor Interne a executat întru totul prevederile Hotărârii Guvernului RM nr. 165 din 09 martie 2010 cu privire la cuantumul minim garantat al salariului în sector real, modificată prin Hotărârea Guvernului RM nr. 299 din 23 aprilie 2014, achitând un salariu mai mare de 1650 de lei lunar.

Totodată, acest fapt a fost confirmat și de către contabilul-șef din cadrul ÎS „Servicii Pază”, filiala Leova, Ana Bejenaru, care, fiind audiată în ședința de judecată a primei instanțe, a declarat că, salariul intimatului a fost calculat în așa mod ca acesta să nu primească un salariu mai mic decât salariul minim garantat pe republică (f. d. 114, vol. I).

Prin urmare, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție consideră că, prima instanță temeinic și legal a respins pretenția intimatului cu privire la încasarea sumei drepturilor salariale reținute din vina angajatorului în mărime de 13883,83 de lei.

Conform art. 330 alin. (2) din Codul muncii, în caz de reținere, din vina angajatorului, a salariului (art.142), a indemnizației de concediu (art.117), a plăților în caz de eliberare (art.143) sau a altor plăți (art.123, 124, 127, 139, 186, art.225 alin.(8) etc.) convenite salariatului, acestuia i se plătesc suplimentar, pentru fiecare zi de întârziere, 0,3 la sută din suma neplătită în termen.

Instanța de recurs subliniază că, penalitatea prevăzută de art. 330 alin. (2) din Codul muncii se încasează doar în cazul existenței vinei angajatorului ca condiție obligatorie prevăzută de lege pentru angajarea răspunderii patrimoniale indicate.

În speță, se reține că, la achitarea drepturilor salariale față de intimat, recurenta ÎS „Servicii Pază” a Ministerului Afacerilor Interne a respectat în totalitate prevederile legale, fiind lipsă o careva încălcare în acest sens.

În asemenea circumstanțe, prima instanță corect a concluzionat că, lipsește careva temeii pentru încasarea penalității de întârziere și, prin urmare, temeinic și legal a respins pretenția intimatului cu privire la încasarea penalității pentru neachitarea în termen a salariului.

De asemenea, prima instanță temeinic și legal a respins pretenția intimatului cu privire la repararea prejudiciului moral, deoarece conform art. 329 alin. (1) din Codul muncii, repararea de către angajator a prejudiciului moral cauzat salariatului poate avea loc în cazul discriminării salariatului la locul de muncă sau ca rezultat al privării ilegale de posibilitatea de a muncă, însă în speță asemenea cazuri nu au fost stabilite.

Astfel, din considerentele menționate, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia de a admite recursul, de a casa decizia instanței de apel și de a menține hotărârea primei instanțe.

În conformitate cu art. 445 alin. (1) lit. f) CPC, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție

d e c i d e:

Se admite recursul declarat de către Întreprinderea de Stat „Servicii Pază” a Ministerului Afacerilor Interne.

Se casează decizia din 22 martie 2018 a Curții de Apel Chișinău și se menține hotărârea din 06 octombrie 2017 a Judecătoriei Chișinău, sediul Centru în cauza civilă la cererea de chemare în judecată depusă de către Gheorghii Marcov împotriva Întreprinderii de Stat „Servicii Pază” a Ministerului Afacerilor Interne cu privire la încasarea salariului neachitat și a penalității de întârziere și repararea prejudiciului moral.

Decizia este irevocabilă.

Președintele ședinței,
judecătorul

Oleg Sternioală

judecătorii

Ala Cobăneanu

Galina Stratulat

Iurie Bejenaru

Mariana Pitic